

ROYAUME DE BELGIQUE

KONINKRIJK BELGIE

AVIS DU CONSEIL D'ETAT

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Ministre de l'Intérieur, le 30 juin 1999, d'une demande d'avis sur un projet d'arrêté royal "autorisant l'accès de l'A.S.B.L. Ligue Braille au Registre national des personnes physiques", a donné le 27 octobre 1999 l'avis suivant :

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, op 30 juni 1999 door de Minister van Binnenlandse Zaken verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "waarbij aan de V.Z.W. Braille-Liga toegang tot het Rijksregister van de natuurlijke personen wordt verleend", heeft op 27 oktober 1999 het volgende advies gegeven :

Examen du projet

Préambule

Alinéa 2

L'alinéa 2 vise la loi du 8 décembre 1992 relative à la protection de la vie privée à l'égard des traitements de données à caractère personnel, "notamment l'article 5". Ce visa doit être remplacé par un considérant, pour manifester qu'il ne s'agit pas du fondement juridique de l'arrêté en projet, mais du rappel que celui-ci n'échappe pas au champ d'application de certaines des dispositions de la loi du 8 décembre 1992, parmi lesquelles figure l'article 5, comme l'a préconisé le Conseil d'Etat dans plusieurs de ses avis (1).

Dispositif

Article 1er

L'alinéa unique de l'article 1er autorise l'accès à trois informations (nom et prénom, date de naissance, résidence principale) contenues dans le Registre national, sans permettre l'accès à l'historique de ces données, visé à l'article 3, alinéa 2, de la loi du 8 août 1983 organisant un Registre national. Or, en cas de déménagement, la nouvelle adresse pourrait être retrouvée rapidement au

(1) Voir notamment l'avis L. 29.064/2 du 26 mai 1999 sur un projet d'arrêté royal autorisant l'accès du Service général du renseignement et de sécurité des forces armées au Registre national des personnes physiques.

départ de l'adresse ancienne, ce qui est de nature à faciliter la tenue à jour de fichiers, comme le gouvernement l'avait fait valoir à propos de l'autorisation d'accès qu'il projette de donner à la Monnaie royale de Belgique. Par identité de motifs, l'accès à l'historique devrait être consenti à l'a.s.b.l. Ligue Braille, qui ne connaît pas nécessairement la date de naissance exacte de toutes les personnes concernées par son action.

Il convient, dès lors, de compléter l'alinéa en écrivant : "... aux informations visées à l'article 3, alinéa 1er, 1°, 2° et 5°, et alinéa 2, de la loi ..." et d'ajouter un second alinéa au même article, rédigé comme suit : "L'accès aux modifications apportées aux informations visées à l'alinéa 1er est limité à une période de trois années précédant la communication de ces informations", pour que soit respecté le principe de proportionnalité.

Article 2

A l'alinéa 2, on écrira : "La liste des membres du personnel, désignés ..., est dressée annuellement et transmise suivant la même périodicité à la Commission de la protection de la vie privée".

Sont ainsi sauvegardées l'uniformité des obligations incombant à l'ensemble des titulaires d'un accès au Registre national et, corrélativement, celle des garanties offertes aux personnes enregistrées. La transmission périodique des listes de personnes autorisées présente l'avantage d'offrir à la Commission une première image des pratiques administratives qui se développent. Le défaut de

.../...

transmission des listes lui permet de détecter rapidement d'éventuelles irrégularités ou négligences et d'agir en conséquence.

Si le Gouvernement entendait procéder à une simplification de la procédure, il conviendrait que ces mesures de simplification soient à la fois limitées au cas où la simplification se justifie et généralisées à tous les cas similaires, ce qui présuppose le réexamen de l'ensemble des arrêtés pris à ce jour.

Observation finale

Le texte néerlandais du projet devrait être rédigé en tenant compte des observations formulées dans la version néerlandaise, in fine, du présent avis.

Onderzoek van het ontwerp

Aanhef

Tweede lid

Het tweede lid vermeldt de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, "inzonderheid (...) artikel 5". Deze vermelding in de aanhef behoort te worden vervangen door een considerans, om aan te geven dat het niet gaat om de rechtsgrond van het ontworpen besluit, maar om de herinnering dat dit besluit niet buiten de werkingssfeer valt van sommige bepalingen van de wet van 8 december 1992, waaronder ook artikel 5, zoals de Raad van State in verschillende van zijn adviezen meeraals heeft benadrukt (1).

Dispositief

Artikel 1

Het enige lid van artikel 1 voorziet in de toegang tot drie informatiegegevens (naam en voornaam, geboortedatum, hoofdverblijfplaats) uit het Rijksregister, zonder, wat de Franse tekst betreft, de toegang mogelijk te maken

(1) Zie inzonderheid advies L. 29.064/2 van 26 mei 1999 over een ontwerp van koninklijk besluit waarbij de Algemene Dienst Inlichting en Veiligheid van de Krijgsmacht toegang wordt verleend tot het Rijksregister van de natuurlijke personen.

tot de opeenvolgende bijwerkingen bedoeld in artikel 3, tweede lid, van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen. Welnu, in geval van verhuizing, zou het nieuwe adres snel kunnen worden teruggevonden door middel van het oude adres, waardoor de bijwerking van bestanden makkelijker wordt, zoals de regering heeft gesteld in verband met de machtiging tot toegang die ze aan de Koninklijke Munt van België beoogt te verlenen. Om dezelfde redenen behoort de toegang tot de opeenvolgende bijwerkingen verleend te worden aan de v.z.w. Braille-Liga, die niet noodzakelijkerwijs de juiste geboortedatum kent van alle personen die belang hebben bij haar optreden.

De Franse versie van het lid behoort derhalve als volgt te worden aangevuld : "... aux informations visées à l'article 3, alinéa 1er, 1°, 2° et 5°, et alinéa 2, de la loi ..." en hetzelfde artikel behoort te worden aangevuld met een tweede lid, luidende : "De toegang tot de wijzigingen die zijn aangebracht in de informatiegegevens genoemd in artikel 1 is beperkt tot een periode van drie jaar voorafgaand aan de mededeling van die informatiegegevens". Zodoende wordt het evenredigheidsbeginsel nagekomen.

Artikel 2

In het tweede lid schrijve men : "De lijst van de personeelsleden, met opgave van hun titel en functie, die ... aangewezen zijn, wordt jaarlijks opgesteld en met dezelfde regelmaat overgezonden naar de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer".

.../...

Aldus wordt de uniformiteit gewaarborgd van de verplichtingen die rusten op al wie toegang tot het Rijksregister heeft gekregen en aansluitend de uniformiteit van de waarborgen die aan de geregistreeerde personen geboden worden. Het voordeel van de periodieke overzending van de lijsten van gemachtigde personen bestaat erin dat de Commissie een eerste overzicht krijgt van de nieuw opkomende bestuurlijke praktijken. Bij niet-overzending van de lijsten kan zij vlug eventuele onregelmatigheden of nalatigheden vaststellen en dienovereenkomstig optreden.

Indien het de bedoeling van de Regering is de procedure te vereenvoudigen, is het raadzaam dat die maatregelen tot vereenvoudiging enerzijds beperkt blijven tot het geval dat grond oplevert voor vereenvoudiging en dat ze anderzijds algemeen toegepast worden op alle soortgelijke gevallen, hetgeen betekent dat alle tot op heden uitgevaardigde besluiten opnieuw behoren te worden onderzocht.

Slotopmerkingen

Verscheidene bepalingen van de Nederlandse tekst van het ontwerp behoren uit een oogpunt van correct taalgebruik te worden verbeterd. Onder voorbehoud van de hiervoren gemaakte inhoudelijke opmerkingen worden dienaangaande de volgende tekstvoorstellen gedaan :

.../...

Artikel 1

Men schrijve : "Aan de vzw Braille-Liga, een nationale instelling voor het welzijn van blinden en visueel gehandicapten, ...".

Artikel 2

Men schrijve : "De toegang waarvan sprake in artikel ... is alleen bestemd voor :

- 1° de directeur ...
- 2° de personeelsleden ... bij name ...

...

De personen bedoeld in het eerste lid verbinden zich schriftelijk om ... ".

Artikel 3

Men schrijve :

...

"Voor de toepassing van ... beschouwd :

- 1° de natuurlijke personen op wie ...
- 2° ... de instellingen aangewezen ..."

La chambre était composée de

De kamer was samengesteld uit

Messieurs J.-J. STRYCKMANS,
de Heren

Y. KREINS,
P. QUERTAINMONT,

F. DELPEREE,
J.-M. FAVRESSE,

premier président,
eerste voorzitter,

conseillers d'Etat,
staatsraden,

assesseurs de la
section de législation,
assessoren van de
afdeling wetgeving,

Madame J. GIELISSEN,
Mevrouw

greffier assumé,
toegevoegd griffier.

Le rapport a été présenté par
M. J. REGNIER, premier auditeur
chef de section. La note du
Bureau de coordination a été rédi-
gée et exposée par Mme F. CARLIER,
référendaire.

Het verslag werd uitgebracht
door de H. J. REGNIER, eerste
auditeur-afdelingshoofd. De nota
van het Coördinatiebureau werd
opgesteld en toegelicht door
Mevr. F. CARLIER, referendaris.

La concordance entre la version
française et la version néerlandai-
se a été vérifiée sous le contrôle
de M. J.-J. STRYCKMANS.

De overeenstemming tussen de
Franse en de Nederlandse tekst
werd nagezien onder toezicht van
de H. J.-J. STRYCKMANS.

LE GREFFIER - DE GRIFFIER,

LE PREMIER PRESIDENT - DE EERSTE
VOORZITTER,

J. GIELISSEN

J.-J. STRYCKMANS